

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Műfajtái árak: Egész évre 5 frt., félévre 3 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felolós szerkesztő:

Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.

Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

A kongresszus.

Caütörtökön megnyílt a kath. autonómiai kongresszus. Ott voltak a megnyitási ünnepélyen az egyházejedelmek, az egyházi képviselők s a világi küldöttek, főurak és a középosztályból választottak.

A nagyfontosságú tanácskozáshoz méltó volt a megnyitási ünnepély is. Az egyetemi templomban „Veni sancte“ volt, a kongresszus megnyitása előtt. Dr. Steiner Fülöp megyés püspökünk intónálta a „Veni sancte“-t, melyen igen előkelő hívő közönség vett részt. A „Veni sancte“-t csendes mise követte s ez alatt a központi papnövélde énekkara énekelt és a mise végén a „Boldogasszony anyánk“ ősi magyar ének megható melódiát adta elő.

A templomból mentek a kongresszusi tagok a főrendiház üléstermébe, a hol tárgyalás közben várták a hercegprimás megérkezését. Látszott már kongresszus megnyitása előtt a nyomott hangulat, melyet a kongresszus sikere iránti bizalmatlanság idézett elő.

A hercegprimás megérkezése után megnyitotta a kongresszust. Hosszas beszédet mondott, mely azonban csak növelte a bizalmatlanságot. Maga a hercegprimás sem bizik a kongresszus munkálatainak eredményében, ki lehet érezni a beszédéből. Mindenáron szeretett volna a helyzettel megalkudni, kereste abban a szűkkeretben, a melyet a királyi leirat nyújt megtalálni

az alapot, melyen egészséges autonómia lenne felépíthető. Kereste, — de nem találta meg. Bizik ugyan a kongresszusban, hogy talán az megfogja találni, — de maga is elismeri, hogy ez nagyon nehéz dolog lesz.

Ime, ilyem auspiciumok mellett nyílt meg a katolikus kongresszus. Már az elnöki megnyitó beszéd jelzi, hogy az ország katolikus közönségével a kormány csunya játékot játszik. Nyilvánvaló, hogy a nyújtott keretben nem lehet egészséges autonómiát létesíteni, de hát éppen ezt akarta a kormány.

És mikor ezt a kérdést tárgyaljuk, akkor nem szabad bármely politikai párt álláspontjára helyezkedni. A katolikus egyház érdekei feleltet kell, hogy álljanak minden pártérdeknek s e kérdés tárgyalásánál elfogulatlanul kell bírálatot mondanunk.

A törvény világos szavai értelmében egyenlő jogu minden vallás Magyarországon. E törvény tehát kimondja, hogy egyiknek anyai joga van, miut a másiknak. Ha tehát a többi felekezetek megkapták az autonómiát, a katolikus egyháznak is joga van azt követelni. A midőn a kormány e jogos követelésünknek eleget tesz, nem gyakorol nagylelkű szívességet, hanem csak érvényt szerez a törvénynek, — ha pedig megtagadja ugy törvényt tipor.

A hatalmi érdek és a politika ez utóbbi elhatározásra bírta a kormányt.

Nem akarja megadni az autonómiát. Mintán azonban nyíltan nem akar törvénytörőnek látszani, hát egyszerűen ugy adja, abban a formában, a melyben mi nem fogadjuk, nem fogadhatjuk el, éppen azon törvényben gyökerező jogunknál fogva, melynek értelmében nem csak autonómiát van jogunk követelni, hanem éppen az egyenjogúsítás alapján, a kormánytól éppen olyan független autonómiát, mint a milyenel a többi vallásfelekezetiük bírnak.

De a törvénytől jognál igazságnál sokkal elsőbbrangu kérdések kormányunknál a hatalmi érdekek. Ezeknek a hatalmi érdekeknek szolgálatában akarja kezében tartani az ország leghatalmasabb katolikus egyházát. És ez nem csak a katolikus egyház hitéletének veszélye, nem csak a közérkölcök veszélyeztetője hanem egyuttal veszedelem magára az országra is, a melyben korszakot alkotó lépés lenne a katolikus egyház fölszabadulása az államhatalom alól. Az egész közélet tisztulását eredményezné. És ne feledjék el azok, a kik ma pártérdekből ítélnék, hogy a kormányok s azok politikája változó és az egyházat ilyen folyton változó hatalom alá rendelve hagyni nem szabad különösen akkor, midőn az állam elvált az egyháztól.

Nagyon helyesnek tartjuk Zichy Nándor gróf azon indítványát, hogy mielőtt a kongresszus munkálatait megkezdené írjon fel ő felségéhez és tudja meg mindenekelőtt azt, hogy a kegyuri jogok épségben

Vágyódás.

Irta: **Horváth Elemér.**

Nem itt, nem itt az én világom,
Ugy bánt e pompa és e fény.
El innen — el, habár a távol
Csendes honába' nincs remény,
Hogy hír s dicsőség lengé szárnyán
Megösmérjen a nagy világ;
El innen — el, hol a berkek árnyán
Számomra is nyíl a virág!

El innen — el! Unott e zaj már,
Csendes magányra vágy' szívem,
Hol ösmerős világba' járván
A fáradt lélek megpihen.
El innen — el! Napfényes tájék
Fogadj öledbe engemet
S mig enyhét ad a nyájas árnyék,
Idézd föld gyermekésgemet!

Ringó kalász a rónáságon...
Mikéntha bölcsöm ringana,
Oly kedvesen — mint egy szép álom —
Hangzik a pásztorok dala,
Oly ösmerős dal, oly szép ének,
Hogy sir a lelkem rá szegény,
Bölcsöm mellett hangzott ez ének...
Emlékszem még, emlékszem én!

Amott meg egy kis ér szalad át,
A partján játszó gyermekek
Tépik a rét nyíló virágát
S a hús habokban fürdenek.

Hányszor futottam én is veisenyt
Veled, te cseska kis patak
S hányszor halásztam habjaidba
Gyermekésszel — napsugarat!

Oly ösmerős, oly szép e tájék,
E tiszta légben van hazám,
Elérni ezt hát hogyne vágnék,
Csábít e csendes kis magány.
Pihenni ott, hol bölcsöm ringott
A gyermekévek szép helyén,
Hol olyan sokszor voltam boldog,
Ottan vágyom meghalni én!

Merengő, kedves nyári estén
A temetőnek csendjében,
Hol egy sötét sir ridég mélyén
Anyám, a drága nő pihen,
Ott hol sokszor lerogytam sirva
S nem gunyolt ki a nagy világ,
Nem kaczagott fájdalomaimra,
Mert könnyeim nem láthaták!

Fogadj öledbe szép Alföldöm,
Fogadj kebledre, óh fogadj,
Nem kérek én üdvöt e földön,
Csak egy kevés nyugalmat adj!
S mit átéltem a zürzavarban,
Boldogság lesz a szenvedés,
Mí oly sokszor kísért e zajban,
Nem fér hozzám a csüggedés!

Erős hitben, erősen állván,
Elringat dajkám a remény,
S a szeretet édes szavánál,

Nem is vágyom már többre én.
Panaszra többé nem nyíl ajkam
S ha majd az élet elcsuhan,
Édes lesz ott a végsőt lehelni
Öledben, nyugton, boldogan!

A diagnózis.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Irta: **Németh Ödön.** (7)

Zsolna ebben a szokatlan hangulatban tért haza. Nem tudta maga sem okát adni a derültségnek, de az egész lelkét magával ragadta a vidámság, s éppen olyan tavaszi láz lüktetett ereiben, mint a mely virágot fakasztott a mezőkön.

Másnap aig végezte el a délutáni rendelést, horoggal felszerelve utban volt a Körös felé. Nem akarta magának sem bevallani, hogy mi üzi, hajtja ki a Körös partjára, a suhogó égerfák alá.

— A tegnapi eredménytelenséget ma helyre kell hoznom — biztatta önmagát. Titokban pedig azon tűnődött, hogy vajjon látja-e ma a szép ismeretlen? Es valami naiv reménykedés siettetle lépteit, mintha az teljesen biztos lenne, hogy ma újra találkozni fognak.

Mikor a horgászó helyhez ért bizonyos elfogódottság vett rajta erőt. Csak ugy félve nézegetett a park felé s bár nem látott sehol senkit, mégis olyan feszélyeztetnek érezte magát, mintha titokban vizsgál tekintetek kísérnék.

tartását miképpen óhajtja. Tisztában kell lennünk mielőtt e nagy munkához fogunk, hiábavaló munkát miért végeznénk?

Természetes különben, hogy a kongresszus aligha fog a jelen viszonyok között eredményes munkát végezni. Mert ha — és ez valószínű — olyan autonómiának a tervezetét dolgozza ki, a mely megfelel a katolikusok kívánalmainak, úgy a kormány azt egy pár évtizedre ismét sutba dobja. A katolikus érdekek a kormány érdekeivel ma annyira ellentétesek, hogy azokat egyformán kielégíteni lehetetlenségnek tartjuk.

— **Még egy provizórium.** Az 1897-ik évre szóló provizórium Ausztriában még nincs megszavazva, így tehát a magyar országgyűlés által megszavazott provizórium sem bír még érvénynyel, a mikor már is fölmerül egy újabb provizórium terve. Politikai körökben ugyanis attól tartanak, hogy az Ausztriában fennálló parlamenti viszonyok mellett szükséges lesz ideje korán arról gondoskodni, hogy a jövő esztendőben az idehez hasonló állapotok ne álljanak be. Miután azonban a kiegyezési végleges javaslatok elfogadására kevés kilátás van a virágzó obstrukció mellett, az osztrák kormány ismét csak egy rövid provizóriumos javaslatot akar benyújtani és ezzel conform a magyar kormány is csak egy újabb, egy évre szóló provizóriumot fog kérni a magyar törvényhozástól. Hogy a magyar törvényhozás ehhez az abnormis állapothoz meg fogja-e adni a beleegyezését, majd megváltik az új év elején.

— **A delegációk tárgyalásai.** A közös ügyek tárgyalására megválasztott magyar országos bizottság november hó 16-án délután öt órákor tartja meg első ülését a bécsi magyar miniszteri palotában, melyen hivatalosan is megalakítják a tisztikart. Gróf Szapáry Gyula hosszabb elnöki megnyitói beszédet mond, melyben megemlékezik azon nagyobb fontosságú politikai eseményekről, melyek a delegációk múlt évi ülései óta Magyarországot is érintették. A trónbeszéd, melylyel a király a delegációkat megnyitja, — mint értesülünk — fontos kijelentéseket fog tartalmazni.

A kongresszus megnyitója.

Vassary Kólos bíboros hercegprímás megnyitói beszédével vezércikkünkben részletesen foglalkozunk. Itt adjuk a nevezetes beszédet egész terjedelmében:

Mélyen tisztelt Katholikus Gyűlés!

Mindenek előtt alattvalói legmélyebb hódolatom mellett legbensőbb hálámát fejezem ki felséges urunknak, apostoli királyunknak azon legkegyelmesebb elhatározásáért, hogy a katolikus kongresszust nemcsak egybehívni, hanem annak működési irányát is megjelölni méltóztatott, az 1895. évi november hó 29-én kelt leiratának következő szavaiban:

„Ezen új kongresszushoz az 1870—71. évi kongresszus munkálata azzal küldessék vissza, hogy a változott viszonyokra való tekintettel valamint az engem megillető legfőbb kegyuri és felügyeleti jogok s a római katolikus egyház szervezetének szigorú szemmel tartásával újabb megfontolás alá vegye s kellő módosítás után jóváhagyás végett újlag hozzám terjessze fel.”

E királyi szavak bevilágítják az utat, melyen haladnunk kell, megvonnák a határt, melyen túl mennünk nem lehet.

Mélyen tisztelt kongresszus!

A katolikus autonomia létesítésének jogosultságát és szükségességét legtöbben a katolikus vallás és a törvényesen bevett vallásfelekezetek azon egyenjogúságában és viszonságában keresik, melyek az 1848. évi XX. törvényezik mondott ki. Szerintök ezen egyenjogúság természetesen folyománya, hogy a katolikus egyház is függetlenségét és szabadságát ugyanazon mértékben élvezze, mint azt a hazában törvényesen bevett más hitfelekezetek élvezik.

Némelyek újabb, a vallás szabad gyakorlásáról szóló 1895. évi XLIII. törvényezik 9. szakaszának 2. pontjára is hivatkozik, mely így hangzik:

„A szervezeti szabálynak jóváhagyása után megalakult vallásfelekezet... egyházönkormányzatait jogászilag fogva maga intézkedhetik vallási és egyházi ügyekben és különösen maga kezelheti egyházi, oktatási, nevelési vagy jótékonyági czélokra szánt alapítványait; egyházi szükségleteinek fedezésére vagyont gyűjthet és e célból igénybe veheti hiveinek hozzájárulását.”

hogy Mikádó ur pillangót üzve beszaladgál a virágzóknak közé.

Zsolna kissé bosszankodva vette észre köszönetének kimért fogadását, mintha azután a kis kaland után joga lett volna több szívéllyességet követelni. Nem is nézett tehát hátra, hanem büszke, dacos magatartással haladt tovább az uton. Pedig ha vissza nézett volna, láthatta volna, hogy a leány milyen érdeklél kíséri szemével, sőt midőn egy bokor eltakarta szemét elől, közelből került a kerítéshez s onnan nézett utána, míg a Körös-partnál be nem fordult.

A leány sem volt meglepődve Zsolnával, s nagy udvariányságnak tartotta, hogy még csak annyira sem érdeklődik iránta, hogy legalább csak egyszer visszanézett volna. Egy közeli bokrot kis kezével megtépett, s a kezében maradt leveleket haragosan szórta le maga előtt a fűvényes útra.

Zsolna rossz hangulatban fogott a horgászhoz, s ha nem restelte volna, szívesen azonnal visszafordult volna.

Amint ott ült, véletlenül a szeméi megakadtak egy fűzfavesszőn, a mely bele volt szurva közel hozzá az iszapos partra. Érdeklődéssel ment közelebb a vesszőhöz s akkor a vessző mellett egy kis női láb lenyomatát is meglátta.

— Tehát itt járt! — gondolta, s hirtelen nagy örömet érzett, mert abból, hogy a szép leány felkereszt az ő horgászó helyét, kétség-telenül be igazoltnak látta, hogy a kaland őt is foglalkoztatja még. A földbe szurt kis vesszővel bizonyosan ittlétét akarta tudtallni neki.

Sokáig tünődött, hogy mi módon jelezze, hogy észrevette a vesszőt, s annak jelentőségét

Elismerem, hogy e felhozott kiindulási pont alapján mi is úgy szervezhetők autonómiánkat, mint a törvényesen bevett és a jövőben törvényesen elismerendő hitfelekezetek, ha velők egyenlő egyházi szervezettel bírnánk, ha mi is felséges urunkhoz csak mint hazafiak és állampolgárok oly viszonyban volnánk, mint egyéb hitfelekezetek.

De minékünk más tényezővel is kell számolnunk, ugyanis nekünk tekintetbe kell vennünk legfőbbképen amire felséges urunk is rámutat:

1. a katolikus egyháznak megváltozhatatlan szervezetét, valamint az egyház fejéhez, Szentséges Atyánkhoz megingathatlanul fennálló viszonyunkat;

2. tekintetbe kell vennünk, hogy az államfő nekünk nem csak királyunk, hanem egyszersmind legfőbb kegyurunk is; tehát nem szabad szem elől tévesztenünk apostoli királyunk legfőbb kegyuri jogát, valamint ezen kegyuri jogot részen határoló hazai törvényeinket és az ezen alapuló közbizleti intézményeinket.

Mélyen tisztelt kongresszus!

Kétségbevonhatatlan tény az, hogy a katolikus egyháznak meg van saját alkotmánya, melyet isteni Alapítója körvonalozott és azon szilárd alapra fektetett, melynek sarkkövei szent Péter sziklájára támaszkodnak. Fundamentum aliud nemo potest ponere praeter id, quod positum est.

E megdönthetetlen tény, mint kiindulási pontot a katolikus autonomia szervezésénél szem elől tévesztenünk nem szabad.

Ezen alkotmány értelmében az egyházi hatalom egész telje, tehát a protestans ordinis et jurisdictionis — a rendi és joghatósági hatalom az egyházi rendre ruházottat. Ezen hatalmáról az egyházi rendnek lemondania, vagy azt másokkal megosztania nem lehet. Kivánni tehát azt, hogy a jelzett egyházi hatalmak gyakorlásában oly vagy kisebb arányban és mértékben vehessen részt a világi ellen, mint azt más felekezeteknél tapasztaljuk, nemcsak félreismerése lenne az egyház isteni eredetű alkotmányának, hanem annak teljes felforgatása, megsemmisítése.

Távolról sem képezheti tehát a katolikus autonomia feladatát az egyház alkotmányának szervezése vagy megváltoztatása, esetleg az egyházi hierarchia rendi és joghatósági hatalmának korlátozása vagy esonkítása.

Az autonómiának célja és földadata csak az lehet, hogy az említett tényezők jogainak

is megértette. Hosszas gondolkodás után kihuzta a vesszőt a földből és zsebkecsével ke-kény sávkot vágott annak héján s úgy tette vissza helyére tarkán.

A következő napon ismét találkozott a leánnyal s találkozásuk megint nagyon komoly volt, midőn azonban Zsolna kiért horgászó helyére, maj nem felkiáltott örömben.

A kis fűzfavessző egészen fehérre volt letisztítva. Tehát itt volt megint s átvette az ő üzenetét.

— No de most mit csináljak töprengt Zsolna magában, míg végre jó ötlete támadt.

A park kerítésén belül egy nagyobbacska platánf állott, a melynek egyik ága kihajlott a kerítés felett a vízpartra. Zsolnának nem nagy fáradságába került egy nagyobb levelet leszakítani róla. Azután kivette pénz tárcsáját, arra ráhelyezte a levelet s nyakkendőjével kipontozott betűkkel a következő kérdést írta reá: „Ki jár itt?”

Ezt a levelet azután nagy ovatosan, nehogy a betűk megsérüljenek, ráhuzta a kis fűzfavessző hegyére.

Másnap nagy izgatottsággal sietett ki a Köröspartra, a hol legnagyobb csodálkozására a kis fűzfavesszőt nem találta a helyén, midőn azonban csodálkozva körülnézett, távolabb, az egy k égerfa tövében találta földbe szurva. Nem volt rajta semmi, de felette az égerfa egyik árnyékos ágán egy szép cána levelet látott egy kis selyemszálon függni, a melyen a következő válasz volt finom kis pontos betűkkel felírva:

„Névtelen levelekre nem válaszolok.”
Zsolna elvette magát.

Sőt azután is, midőn a horgot bevetette a vízbe s leült, mindég figyelt a legkisebb neszre. Ha egy levél leesett a fáról, vagy egy-egy rovarra vadászó gyík elsurrant a háta megett, reménykedéssel fordult hátra abba a hiszembe, hogy a tegnapi kaland ismétlődni fog.

Ebben a feszülten figyelő várakozásban eltöltött majdnem két órát, de a várt találkozás elmaradt. A hogyan haladt azonban az idő, úgy nőtt az izgatottsága s már a nyaka is megtájtult a sok visszafordulástól.

— No most! — gondolta nem egyszer, s ereiben csodálatos izgalom futott át.

Valahányszor azonban visszafordult a zárt ajtó és a néptelen park fogta fel tekintetét. Végre is bosszusan, kedvetlenül hazament.

— Ostoba vagyok! — gondolta magában. — Törődik is az a leány velem? — Jót mulatott tegnap, hogy megijesztett s mulat talán most is még ezen, de hát miért is gondolna reám? Ó néki bizonyosan meg van a maga kedvenc társasága, udvarlóiban sem lesz hiánya, miért érdeklődnek egy ismeretlen falusi ember iránt, a kiről csak annyit tud, hogy alkalmasabb szórakozás hiányában kijár a Köröspartra horgászni?

Hanem azért másnap délután ismét utban volt a Körös felé. Kevesebb reménnyel, de nem kevesebb izgatottsággal haladt el a park mellett, a melynek egyik sétatuján, alig pár lépéssel a kerítésen túl, meglátta a szép leányt.

Udvariasan köszöntötte. A leány egészen komoly arccal fogadta az üdvözlöt, aztán nyomban az őt követő kis kutyával foglalkozott, olyan modorban, mintha semmi a világon e perczen nem érdekelné annyira, mint az,

figyelembe vétele mellett az egyház külső ügyeit, vagyonát, intézeteit, a nevelést, az oktatást, a vallásosságunk mind megannyi segéd-eszközét gondozza, rendezze, s az ezekre vonatkozó szabályzatot az egyház alkotmányához, ennek sérelme nélkül, illeszse, s az által elő-mózdítsa azt, hogy a katolikus öntudat erős-bödjék, hogy a katolikus ügyek körüli érdek-lődés növekedjék, hogy az egyháziak és világiak együttes tevékenysége áldásosan gyümölcsöz-zék, szóval, hogy azon támogatás, melyet a katolikus vallás azelőtt az állam részéről él-vezett! a katolikusok tömegében bírja ezental erős gyökerét. Hogy a katolikus egyház szer-vezetének önkormányzatunk megalakításánál sértetlenül kell maradnia, már Eötvös József báró hangsúlyozta, midőn 1867-ben boldogult elődökünk intézett levelében következőleg nyil-latkozott: „Vallásunk elvei szerint a világiak-nak befolyása nem terjedhet ki a tisztán egy-házi dolgokra és kétségen kívül az ország katolikusai nem követelik, nem követelhetik, hogy akár a dogma, akár az egyházi diszciplina tárgyában úgy határozzanak, mint azt más keresztény telekezetek hívei teszik.“ Deák Fe-rencz pedig az előkészítő bizottság VI. ülésében így szól: „Isten mentsen, hogy az egyház szervezetének fölforgatásához valaha hozzájárul-nék.“ A katolikus autonómia ennél fogva nem lehet zsinat, mely a hitelvek fölött vagy egy-házi ügyek fölött határoz, nem lehet parlament vagy oty testület, mely a katolikus egyházat képviseli.

Nemcsak az egyház alkotmánya int azon-ban parancsolólag felénk az autonómia szerve-zésénél, hanem korlátokat emel működés-köré-nek megállapítása elő azon királyi legfőbb kegyuri jog is, mely a pápától nyert szent koronát viselő magyar királynak egész egyházi jogkört nyújt és föltek személyét különféle egyházi természetű jogosítvánnyal védzi, és hogy úgy mondjam, a különleges magyar egy-házi jognak egyik sarkalatos tételét alkotja. Ezen lefőbb kegyuri, jog, hazai törvényeink, nevezetesen az 1715. évi LX., az 1791. évi XXIII. és más törvények szerint, a ma-gyar királynak főtartott, személyes elhede-níthetlen és másra saját beleegyezése nélkül oly kevéssé átruházható joga, hogy azt, egyéb érveket mellőzve, II. Mátyás királynak 1616. évi április 29-én a besztercebányaiakhoz in-tézett leiratára szerint még az ország nádora, a királynak teljhatalmu helyettese, sem gyako-

rolhatta. Ha ez így van, a miről hiszem, a mélyen tisztelt kongresszus egy tagja sem ké-telkedik, akkor ő felsége legmagasabb elhata-rozásától függ, legfőbb kegyuri jogát a meg-változott viszonyok és hazai törvényeink, vala-mint közjogunk figyelembe vételével oly módon és oly arányban gyakorolni, vagy gyakorol-tatni, a mint azt a joggal és igazsággal, a tör-vényekkel és méltányossággal legjobban meg-egyeztethetőnek itéli, s töle függ annak meg-határozása is, hogy legfőbb kegyuri joga gy-a-korlása körül kinek és mily terjedelmű hatáskört engedjen át azon jogból, a mely a fennálló törvények korlátai között az ő legmagasabb személynének van főtartva. A magyok közjog-nak e lefőbb kegyuri jog gyakorlására vonat-kozó fölfogása reánk nézve igen nagy jelentő-séggel bír, mert ennek szemeltartásával leend földadatunk megjelölni azon közegeket, kik által azon módokat, melyek szerint, azon hatá-rokat, melyek között ő felsége legfőbb kegyuri-jogát gyakorolhatni óhajtuk és kérelmezzük. E nagy fontosságu kérdések sikeres megoldása lesz legnehezebb feladatunk.

Igaz! Jelentékenyen megkönnyiténé mun-kánkat, ha az 1870–71. évi kongresszus által jóváhagyás végett fölterjesztet és most vissza-küldött szabályzatra vonatkozólag megjelöltet-tek volna azon pontok, melyeket ezen konzesz-usznak újabb megfontolás tárgyává kell tennie; ha megjelöltettek volna azon részletek, melyek az ő felségét megillető legfőbb kegyuri vagy államfőügyeleti jog tekintetéből sérelmesek vagy aggályosak; végre ha megjelöltettek volna azon szakaszok, melyek módosítandók vagy elhagyandók. Amde, ha ő Felsége a most jelzett pontokról, előzetesen, határozottan nyilatkozott volna ez esetben mi nem is tanácskozhatnánk, nem is tárgyalhatnánk, nem lévén hivatásunk és jogunk Felséges urunk határozatát bírálhat alá venni, s így csak bódoló megnyugvással fogadhatjuk ő Felségének azon kegyes elhatározását, hogy a legjobb belátásunkból, meggyőződésünk-ből kifolyó óhajaink, kérelmeink nyilvánítását elő-zetes legfőbb elhatározásával részletesen nem korlátozza és csak általánosságban jelölt ki irányt, melynek figyelembevétele mellett, úgy hiszem, a mélyen tisztelt kongresszus büles-sége meg fogja találni a helyes utat és módot, mely végül feladatunk megoldására vezet.

Végül: A királyi leirat megemlíti a föl-ügyeleti jogot is. Autonómiánk hatásköre kizá-rólag egyházi ügyekre terjedvén ki, a legcse-

kélyebb veszélyt sem rejtheti magában hazánk alkotmányára vagy társadalmára nézve, hanem inkább újabb és szilárdabb alapját fogja ké-pezni állami létünknek, mely kilencz viharos századon át a katolicizmushoz birta egyik legerősebb védelmét és támaszát és találandja azután is, mert mi az állam felügyeleti jogát tiszteletben tartjuk (Ugy van!) és Sennyei Pállal valljuk, hogy az egyházi és világi ha-talom szuverenitásának jogköre szabja meg hatáskörünk netovábbját, melyen belül nekünk okvetlenül szükséges megmaradnunk.“ (Ugy van! Ugy!) A legfelsőbb leirat irányelveinek egy megnyitóbeszéd keretében foglalható főntebbi rövid válasza után, a kongresszus tagjait egyenként és összesen igaz tisztelettel, hő szeretettel üdvözölöm azon kéréssel, hogy sze-retetben összeforrva, az egymástól netán eltérő véleményeket türelemmel meghallgatva, dicső-ségünket nem egymás leggyőzésében, hanem a szent ügy diadalában keresve (Éljenzés), a kül-csönös bizalom nyíltságával, a megoldás komoly szándékával tömörüljünk czélunk elérésére. Áraszsa reánk, működésünkre bőséges áldását a jó Isten, kinek szent nevében a kongresszust megnyitom. (Éljenzés.)

HIREK.

— A pápa költeményei. XIII. Leó pápa tudvalevőleg szabad óráiban a muzsákkal is társalog. Költeményei a keresztényi ihlet mag-gasröptű szárnyalásával sok szívet földerítettek már. Több kötet latin nyelven irt költeménye hagyta már el a sajtót, a melyek az esztetika magas mértékével mérve is nagyjelentőségűek az egyházi költészet terén. Most a pápa össze-gyűjtötte ezeket a költeményeket, a melyek „Leonis XIII. Carmina novissima“ czim alatt hagyták el a sajtót és váltak kincseivé a ke-resztény egyház irodalmának.

— Ottó főherczog veszedelmében. A gömöri erődökben vadászó Ottó főherczog közelében a vadászat harmadik napjában halálos szerencsétlenség történt. Szerdán délután 4 órakor a szulovai rengetegben a medvék buv-helyei közelében csalétkül kitett lö hullája felé czammogott egy hatalmas him medve. Óriási

— Azt kívánja, hogy bemutassam magam s ismeretségük. Külge utmutatásai szerint induljon meg — gondolta magában.

Hamarosan szakított egy plátán levelet, azután egy kissé gondolkodott, hogy mit írjon. Komoly színezetűt még sem adhat ennek a tréfiás érintkezésnek, — gondolta magában, s a levélre azt írta: Béla. A kis selyem szá-lal a cána levél helyére akasztotta az üzenetet, míg a cána levelet nagy óvatossággal tárczájába rejtette.

Másnap a cána levél meghozta a választ: „Eszter.“

Zsolna sokáig gondolkodott, mikor meg-kapta a választ, hogy mit írjon. Végre is csak annyit válaszolt: „Közönm.“ A következő nap egy friss cána levél függött a selyem szálon, de nem volt ráírva semmi. Zsolna eb-ből megértette, hogy a további levelezésnek vége.

Hanem azért naponként bejárt a körös-partra horgászni bár sohasem fogott semmit. Mindennap találkoztott a szép Eltony Eszterrel s üdvözölték egymást a megszokott komoly-sággal a park kerítésén keresztül s mindennap talalt a kis selyem szálon egy-egy friss cána levelet, a miből tudta, hogy a leány gondol reá.

Közbe jött azo ban egy csunya esős nap. Mintha a forró nyárból egyszerre ősz lett volna. Egész nap esett a hideg eső és dühöngött az északi szél.

Zsolna ezen a napon kénytelen volt le-mondani a horgászásról. Otthon ült és rend-kívül izgattott, türelmetlen volt, hogy nem me-hetett ki. Este felé pedig valóságos elkeseredés vett rajta az idő roszsága miatt. És ebben az elkeseredésben, mintha öntudatra ébredt volna.

Vivágnál kezdte magát és ijelve vette észre, hogy Eltony Eszter iránt sokkal na-gyobb érdeklődéssel viseltetik, mint a milyennel viseltetnie szabad lenne, neki, a halálra ítélt beteg embernek.

Valóban más nem is kellene minthogy szerelmes legyen! Hisz ez valóságos örültség lenne. Hogyan is felejtkezhetett meg ennyire magáról?

Tudta, hogy szenvedni fog miatta, de el-határozta, hogy a horgászással fel fog hagyni és éta utait is olyan irányban fogja keresni, a hol Eltony Eszterrel véletlenül sem találkozhat.

Szomorú napok következtek ezután Zsol-nára. Álmatlan éjszakákon vívódott magával s küzdött napjával is az ellenállhatatlan vágy ellen, mely hatalmas erővel húzta volna Eltonyék felé. De a tudat, hogy nagy szerencsétlenséget okozna a további találkozás, erőt adott neki, hogy ellentálljon vágyának.

Már negyedik napja ült odahaza, midőn alkonyat tájban egy ismeretlen szolga levelet hozott neki. Közönyösen bontotta fel a levelet.

Kedves Kartárs Ur!

Ma Eltonyékhoz hívtak, a hol a leány beteg. Megvizsgáltam s ha nem csalódom tudó-gyulladás van. A család nevében kérem legyen szives a beteget meglátogatni, hogy részben a család megnyugtására, részben pedig a saját felelősségem megkönnyítésére consultálhassunk.

Kartársi üdv. zlettel

Dr. Hauser.

Zsolna ereiben majd meghűlt a vér a levél elolvasására. Eltony Eszter tüdőgyulladásban

lékszik! Rettenetes, hibetetlen volt előtte ez a gondolat. De hátha nem Eszter? Hátha van más leány is Eltonyékna!

Kiment az előszobában várakozó szolgálhoz.

— Ki beteg maguknál?

— Az Eszter kisasszony! — Mikor az a nagy eső jött a napokban, kinn volt a parkban, mire befutott, egészen össze volt ázva.

— Mondja meg odahaza, hogy azonnal megyek.

— Kocsival jöttünk a doktor urért!

— Ugy várjanak egy kicsit — mondotta Zsolna, azután visszament szobájába.

Nem kételkedhetett tovább. A veszélyes beteg az ő kedves ismerőse, Eltony Eszter volt! De hát mit csináljon, mitévő legyen ezzel a rettenetes betegséggel szemben, a mely olyan kiszámíthatatlan lefolyású?

Pár nap előtt, ha alkalma nyílott volna Eltony Eszterrel beszélni, igen boldog ember-nek érezte volna magát, de most valóságos retteget a gondolatból, hogy néki kell a halálos beteg leányt gyógykezelnie. Mit ér vele, ha mindent meg is tesz, a mi embertől telik? Hiszen azt ugyan nem nagyon respektálja ez a rettenetes betegség!

Eszébe jutott számtalan eset, a midőn mindent elkövetett s ennek daczára sem tudta a beteget a halál karjaiból kiszabadítani. Min-dég a véletlen, a mint ők nevezték, a természet segített csak.

Ilyen kétségesséked lelkiállapotban ült a kocsira s hajtattott Eltonyékhoz.

(Folytatása következik.)

hiányzik a pénze. Egy asszony rögtön említette, hogy látta a cigányasszonyt gyanusan mozogni körülötte. El is fogatták egy óra mulva a cigányasszonyt, de akkor már nem találták nála a pénzt. Konok tagadása dacára a rendőrségen várja, míg a nyomozás újjárendeli a lopást.

— **Eljegyzés.** Urjeli *Ujvári* Béla eljegyezte *Hauer* Ilonka k. a Dunapentelén.

— **A hagymász megszűnt.** Ezt jelentette a városi tiszt főnöve a szerdai közigazgatási ülésen. Az utolsó két beteg felgyógyult s újabb betegedés nem fordult elő. Sajnos azonban a közegészségügyi állapotot még nem nevezhetjük kielégítőnek. Még mindég felette nagy a lázas betegek száma, kik sürűen foglalkoztatják orvosainkat. A városi tanács e hó 2-án megvizsgálta a kutakat s elhatározta, hogy a fertőzött vízi kutak elzárását elrendeli. Eddig azonban ily féle intézkedésekről nem értesültünk. Valóban kíváncsiak vagyunk a vizsgálat eredményére. Addig, egyelőre leghelyesebb ha az ember bort iszik, mert nem tudhatja melyik pohár vízzel önt magába egy csomó gyilkos bacillust. Nagy kelete van most az ugynevont *Felmayer* viznek, melyet hiába igyekeztek *Szent István forrás*-ra keresztelni, a közönség mégis a régi jóhángású név alatt ismeri, Naponkint valóságos ostromot köli kiállania a kis fáházikónak, mely a *Ponty* vendéglő udvarán takarja az egészséges, üde forrást. Bő vastartalmánál fogva nagy előszeretettel rendelik az orvosok nemesak a betegeknek, lábadozóknak, de az egészségeseknek is. Kár, hogy delutánoként el van zárva a nagy közönség használata elől, holott épen ebben az időben oly nagy szükség volna rá.

— **Dominózó kutya.** Egy gazdag angol megtanította a kutyáját a dominózás nemes mesterségére s most a londoni szalokban játszik vele. Az okos állat szemközti ül a gazdájával egy székre s úgy dominózik. A partnerek hat-hat követ vesznek megük elé. A kutya végignézi őket, kiválasztja a kettős követ s a szájával odateszi az asztal középerébe, mire az anglius mellé teszi a megfelelő követ. Így folytatják a játékot, a míg a kövek elfognak. Erre új játékba fognak. Az angol néha szándékosan rossz követ tesz. Ilyenkor a kutya egyideig rámereszi a szemét, majd ugatni kezd. Ha az anglius nem akarja észrevenni tévedését, az eb a hamis követ eltasztja az orrával, a gazdája ölebe ugrik, vagy az asztalra támaszkodik az első lábával, az angol köveiből helyes követ pótolja. A nézők nem győzik bámulni, a mikor az okos állat a gazdája minden titkos intése nélkül megnyeri a játékot.

— **A jövő gyűjtője.** Minthogy a gyűjtőhöz való fa egyre ritkább és drágább lesz, újabban papirosgyűjtőt készítenek. Az új svéd gyűjtők sokkal olcsóbbak és könnyebbek, a mi az exportál tontos dolog. A papiros pászlikává sodorják, aztán viasz, sztearin és más hasonló anyagok oldatába mártják. Készítése nagyon egyszerű. A gép hosszú, vékony pászlikákka sodorják a papirosat, majd egy ömülő készülék a kívánt hosszúságra fűlvágja. Erre aztán, mint a többi gyűjtőt megfelelik.

— **Óriási választékban érkeztek a legdivatosabb női divatelmék, téli felöltők, gallérok, futó- és nagyszőnyegek, minden egyes czikk eredeti gyári árért** lesz árusítva **Deutsch Manó és fia** divatruházában.

— **Egyházi szerek,** zászlok, miseruhák, keresztúti- és oltárképek, csillárok, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk **Szűts és társa,** a bibornok-érseki és Magyarország hercegprímásának udvari szállitói. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

Irodalom és Művészet.

S z i n h á z .

Az új színigazgató *Szalkay* Lajos előleges színi-jelentését már kibocsátotta. Szalkay beköszöntője egyszerűen keresztül sazaival bizonyony sokkal nagyobb bizalmat gerjeszhet a közönségben, mint a reklam-direktornak *Dobó-*

nak, mult évi öndicserésben utazó színi-jelentése. Szól pedig ez a beköszöntő a következőképp:

Mélyen tisztelt n. é. közönség! Tisztelettel tudatom Székesfejevr város n. é. közönségével, miszerint előadásaim sorozatát a város műgényeinek megfelelő szintársulatommal 1897. évi november hó 27-én *Trilby* világhírű újdonsággal megkezdem. Feleslegesnek tartom, hogy nagyhangu ígéretek tegyek. Székesfejevr város színésze sokkal régibb, művelése sokkal fejlettebb, semhogy megtévesztenei lehetne, nem reklamot, de becsületet munkát, egyöntetű, őszszévägő előadásokat vár tőlünk s nekünk nincs, nem lehet más czélunk, minthogy e jogos ígényeknek eleget tenni iparkodjunk.

Szerény nevem sokkal ismeretlenebb a székesfejevr közönség előtt, semhogy arra gondolhatnék, miszerint működésem kezdetét teljes bizalomfogaджа, de bizva a székesfejevr közönség helyes, méltányos itéletében, bizva a magam s társulatom tagjainak szorgalma s a pálya iránti lelkesedésében s bizva azon jóleső elismerésben, melyben igyekeztünk eddig másutt részeseült; megnyugvással nézek a kezdődő színidény elé, melyben főcélnük leend az önkö megelégedését elismerésért kiérdemelni.

Az újsársulat a következőkből áll: *Szalkay* Lajos, *Hídvéghy* Ernő, íd. *Sághy* Zsigmond rendezők. *Fábán* László titkárok. *Tombor* Aladár karagnagy. *Tombor* Aladár pénztáros. *Schultz* Adolf zenekarigazgató. *Szakonyi* Giza sugónő. *Gömöri* János kellekes 2 segéd. *Miholcsa* Kálmán főruhátárnok. *Kassai* Ernő színház szolgálja. — *Nők:* *Sz. Kövessy* Rózsa, *Mányai* Aranka, *Koppán* Margit, *Tábori* Frida énekesnők. *Gazdy* Aranka hősnő. *Gyarmann* Alice szende. *Erdei* Berta comica. *Borsitzky* Ilona anya, comica. *Tomcsányi* Russi soubrett. E. *Lányi* Szi di társalgási. *Tóth* Erzs. *Ujvári* Rózi tánczosnők. *Sz. Nagy* Anna, *Girehné* Terez, *Tóth* Erzs, *Simon* Irén, *Fekete* Ilona, *Ujvári* Rózi, *Kövessy* Szerén kar- és segéd-színésznők. — *Férfiak:* *Szalkay* Lajos operet bouffé, komikus. *Hídvéghy* Ernő hős szerelmes. *Erczkövi* Károly népszimnő- és operett baritonista. *Sz. Nagy* Imre tenorista. *Hetényi* Elemér bonvivant. *Deési* Alfréd lírai szerelmes. *Id. Sághy* Zsigmond jellem apa. *Szepesi* Gusztáv kedélyes apa. *Török* Vilmos segéd énekes. *Izsó* Miklós, *Szabó* Samu, *Várad* Albert, *Kárpáthy* Nándor, *Nagy* Jenő, *Olmosy* Rezső kar- és segéd-színészek. 14 tagu zenekar.

A színez kerüld darabok a következők: *Dramák és színművek:* *Keresd* a szived. *Helvila*. *Rocambole*, a párisi csavargó. *Ember tragédiája*. *Szabadulás*. *Hűtelen*. *Sodoma pusztlása*. *Trilby*. *Kétszarvu ember*. 1000 év. *Utolsó szerelem*. *Kossuth* bucsuja. *Bánk-bán*. *Romeo és Julia*. *Császár* ezredese. *Trilbik*. *Vigjáték*, énekes bohózatok: *Csalj* meg édes. *Durand-Durand*, *Eljen* a kisparos. *Katonadolog*. *Niobe*. *Diplomás* kisasszonyok. *Két* Kohn. *A öreg*. *Agguszúzek*. *Coulisset* ur. *Operettek:* *Kék asszony*. *Májusi bor*. *Cselész* tin apó. *Fatinicza*. *Pajkos* diákok. *Szép* Galathea. *Angot* a csarnok leánya. *Boissi* boszorkánycs. *Kis* herceg. *Nilusi* varázsló. A montefiaiskói ősszesküvök. *Eleven* úrdög. *Bánymester*. *Operák:* *Hoffman* meséi. *Bűvös* vadász. *Troubadour*. *Bajazzók*. *Paraszt* becsület. *Népszínművek:* *Gyimesi* vadvirág. *A* regruta. *Gelei* kis király. *Leszámolás*. *Mária* bátya. *Ördög* mátkája.

A bérllet eszközlésével és bérllet pénzkek kezelésével *Fábán* László titkárok van megbizva, a ki a vidéki színezet egyik legműveltebb tagja.

A színi-jelentés azt mutatja, hogy nagy reményekkel tekinthetünk az új színi idény elé.

Közigazdaság.

Az arató sztrájk ellen.

Az idei munkásmozgalmak, melyek több nagybirtokosunkat a megyében érzékeny kárral sújtotta, a megyei birtokosságot arra indította, hogy már most gondoskodjanak a munkásvizony helyes rendezéséről.

A sárbogárdi járás mezőgazdái október 26-án népes gyűlést tartottak, melynek lefo-

lyásáról és eredményéről a következőket írhatjuk.

A gyűlésen résztvettek: *lfj. gróf Zichy* Nándor, *gróf Zichy* Aladár, *Kéry* Vidor, *Hardy* Antal, *Fidák* István, *Koller* Pál, *Koller* Tivadár, *Heltay* Jenő, *Déssey* István, *Nagy* Sándor, *Tamásy* Kálmán, *Vantsay* István, *Kommer* Gyula, *Mészöly* Péter, *Csilléry* Sándor, *Löwy* Jenő, *Popper* Ernő, *Rék* Mór, *Csuzák* Lipót, *Brown* Mór, *Blau* Károly, *Ráthay* István, *Adamecz* Elek, *Kovács* Béla, *Borbély* József.

Elnöknek *gróf Zichy* Aladár, mint a megyei gazdasági egyesület megbízottja ajánlatára *Kéry* Vidort választották meg, a jegyzőkönyv vezetésére pedig *Kovács* Bélát kérték fel.

Koller Pál a megyei gazdasági egylet megbízásából a következő határozati javaslatokat terjeszti a gyűlés elé.

Javaslatba hozza, hogy a sárbogárdi járás mezőgazdái értekezelet egy végrehajtó bizottság kiküldetését határozza el, melynek feladata a jelen voltak 1897—98. gazdasági év munkás, arató és cseplő szerződéseit átírni és lehetőleg oda hatni, hogy azok egyenértékűek legyenek, az értekezlet következő pontokat a végrehajtó bizottságnak irányelvül jelöli ki.

Javasolja, hogy az aratók tisztán aratási munkáért kapják az őszi és tavaszi kalászos növényekből a 11-k részt élelmezés nélkül, 12-ik részt élelmezéssel — szemes gabonában, érteve cseplős nélkül kiut a földön. Amennyiben azonban a mezőgazdák eddig többet adtak, jogukban áll jövőben is, annyit, amennyit az 1897. évben az eredeti szerződés tartalmazott — megadni.

Az aratók részük behordásáért, elcséplésért, nemkülönben szemes gabonájuk hazahordásáért tartozó és teljesítendő szolgálmányok, az arató szerződésben külön körülírandó, egyezség tárgyát képzni.

Továbbá az aratók oly számban fogadandók fel, hogy páronként 14—17 1:00 négyszögöles hold jusson learatandó terület.

Az aratók által teljesítendő szolgálmányok biztosítása czéljából az aratás teljes befejeztéig az aratórész egy bizonyos hányada visszatartható.

Azon esetben, ha a termés elemi csapás vagy bámi más okból rossz, — akkor a munkások megélhetése végett 1200 négyszögöles holdanként őszi és tavaszi gabona után élelmezéssel 2 firt 50 kr., élelmezés nélkül 3 firtot nyernek. — Vagy holdanként aratásért 36 kg. szemes gabonát kapnak a megfelelő learatott gabona minőségéből.

Az aratók a részük elcséplésénél a gépmunkát megkapják a részük szalmájáért a cseplő munkásoknak azonban az elcsépléséért a szokásos részt kiadni tartoznak. — *Koller* javaslatait a gyűlés elfogadta.

Gróf Zichy Nándor javaslata szerint, a végrehajtó bizottság felkérendő, hogy egy terv kidolgozásával foglalkozzék, mely szerint a szövetség mezőgazdák maguknak más vidékről munkásokat és arató gépeket aratópár szerinti arányban biztosítanak arra az esetre, ha munkászavarok aratás idején bekövetkeznének.

Gróf Zichy Aladár javasolja, hogy a végrehajtó-bizottságnak teendőjévé tüzetik ki az aratás idejében mint központ a szükséges intézkedéseket mindnyájuk érdekében megtenni.

Löwy Jenő indítványozza, hogy cseléd-sztrájk esetén, mezőgazdák eltávozott cselédjeiket egymástól el ne fogadják.

Ez indítványok elfogadása után megválasztották a sárbogárdi járás mezőgazdái a végrehajtó-bizottságot, melyre tagokul kijelöltettek, illetve felkérettek: *gróf Zichy* Aladár, *Kéry* Vidor, *Koller* Pál és *Löwy* Jenő.

A végrehajtó-bizottság már befejezte munkálatait és *gróf Zichy* Aladár, a végrehajtó-bizottság elnöke, az eredményről most értesítette az érdeklődőket.

E szerint a végrehajtó-bizottság munkás-szerződési mintát szerkesztett, hogy a járás mezőgazda közönsége az 1898-ban bekövetkező évre munkásszerződéseit lehetőleg a főbb pontokra tekintettel egyöntetűen és egyenértékűen bocsássa ki, czélzóván a munkásmozgalmak lehetőleg megelőzését. — A végrehajtó-bizottság azon esetben, ha a sárbogárdi járás mezőgazdái

állat volt, a lőtávolban álló vadászok szinte megdöbbentek láttára. Ott főherceg néhány száz lépésnyire távol lévén, a rengeteg homályban nem láthatta az előcsamogó medvét s így a legközelebb lévő Pappenheim gróf lött először az előtörtető fenevadra. A lövésre a medve felordított s a gróf felé rohant, utjában azonban egy Alsó-Sajó községbeli urodalmi erdővédet kapott körmei közé. Ebben a pillanatban a gróf kétszer is rálőtt a medvére, de a dühös állat, mintha semmibe sem vette volna a kapott lövéseket, a vele küzdő erdővédet valószínűleg agyonmarcuzgolta, úgy, hogy a szegény áldozat feje teljesen felismerhetetlenné vált. A rémes jelenetre s az adott vészjelekre a hajtok és a vadászok egy része segítségre jött, de a hatalmas medve ezekkel is felvette a harcot és tompa bögéseket hallatva ugrott egyikőtől a másik felé, úgy, hogy a segítségre jövők csak a fákra mászva menthették meg életüket. A megsebesült fenevad erre elmenekült. Körülbelül ugyanebben az időben került Ottó főherceg egy másik medvével szemben, a melyik két bocsalával futott feléje. A főherceg rálőtt a medvére, de az erdő sűrűsége és sötétsége miatt a vadászattal azonnal abbahagyta. Ottó főherceg, a mint a szerencsétlenségről tudomást vett, gondoskodott azonnal a szerencsétlen áldozat hátrahagyott családjáról és úgy ő maga, mint a vadásztársaság díszes koszorúkat küldtek a szegény áldozat koporsójára, kinek temetése pénteken délután volt Alsó-Sajó községben. A temetésen az urodalmi tiszték, erdészek és bányászok testületileg részt vettek. Ottó főherceg tegnap utazott el.

— A Magyar Király szálloda ujonnan berendezett éttermének ünnepélyes megnyitása a honvédszék kar köremüködése mellett e hó 14-én, vasárnap este 7 órakor lesz.

— Remington írógépek. A Glogovszki és társa cég (Budapest, Erzsébet-tér 16. sz.) azon rendkívüli előzékeny ajánlatot intézi a venni szándékozókhoz, hogy az ország bármely részére saját költségére szállít díjmentes próbahasználatra egy 7. számú 1897-es modellű Remington-írógépet vételkötelezettség nélkül és a kezelésre egy helyben, mint vidéken költség- és díjmentesen begyakorol bárkit. Miniszteriumoktól, megyei és városi, valamint állami hatóságoktól, gyárosoktól, pénzügyeztetektől, ügyvédektől, számtalan üzletől eredő sok szárazra menő elismerő irat bárkivel betekinthező. Az irányadó szakemberek egybehangzó ítélete szerint a Remington-írógép az összes ismert írógéprendszer között már egy negyed-század óta elvitatlanul a legelső helyet foglalja el. Egyébiránt beszéljenek tények: Magyar kir. földművelési miniszterium használ 3 darab Remington-t a m. k. honvédelmi miniszterium 5 darabot, a m. k. igazságügyminiszterium 4 darabot, a m. k. államvasutak igazgatósága és üzletvezetőségei 60 darabot, Ganz és Tsa 32 darabot, a Magyar általános hitelbank 2 drbot, a New-York életbiztosító-társaság 6 darabot, a rimamurány-salgó-tarjáni vasuti r.-t. 3 darabot, a „Pesti Hírlap“ kiadóhivatala 2 darabot, Heinrich A. és fiai Bpest 2 darabot, Schimmlerpfeng W. Berlin és Budapest és egyéb fiókjaiban 180 darabot, Schoppa J. G. Bpest 1 drbot, Udvarhelyvármegye, Temes-, Torontál-, Csik-, Maros-torda- és más vármegyék, több város stb. stb.

— Meghívó. A „Fejérmegyei Tanítótestület“ székesfejevári kir. köre f. évi november hó 18-án d. e. fél 10 órakor fogja a polgári leányiskola nagytermében rendes özi gyűlést tartani, melyre a tagok s tanügybarátok tisztelettel meghívattak. *Tárgysorozat:* 1. Elnöki megnyitóbeszéd. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Gyakorlati mintalecke az irvoelvasás köréből. Tartja: Magó Károly, r. tag. 4. „Az iskola és a család.“ Értekezés, felolvasa: Knöbel Elemér. r. tag. 5. Indítványok s egyéb folyó ügyek elintézése. 6. Tiszatjtás. Kelt Székesfejevárott, 1897. nov. 4-én. Gyurtsik Márton, körelnök. Velinszky Ferencz körjegyző.

— Felolvasás. A dunapentelei katolikus kör e hó 11-én este 6 órakor megkezdte téli felolvasásainak sorozatát. Dacára a még mindig tartó munkaidőnek, szép számmal gyűltek össze a tagok, hogy meghalgassák Látics György székesfejevári káplánnak felolvasását a „téli foglalkozások“-ról. Rámztatott a felolvasó a hosszú téli időre, melynek legnagyobb része haszontalanul telik el, unalmat okozva a kedélynek, kárt a zsebnak. Praktikus fejtegetéseit élénk érdeklődéssel hallgatta a közönség és végül megéljenete. A székesfejevári belvárosi katolikus kör felolvasásokat rendező bizottsága ezzel vidéki szereplését is megkezdte.

— Rendkívüli közgyűlés. Mint legutóbbi lapunkban említettük a színházzal kapcsolatban pénteken délelőtt volt közgyűlés a városnál, a mely közgyűlésre a városatyák tekintélyes számban gyűltek össze. Nagy volt azonban a meglepetés. A főispán akadályoztatása miatt Havranek József polgármester elhúkölt, a ki jelentette, hogy dr. Fanta Adolf és társai kérvényt adtak be a főispánhoz, hogy a színház megvétel tárgyában az ügy sürgősségére való tekintettel rendkívüli közgyűlést hívjon össze. E közgyűlésnek azonban semmi egyéb kötelessége nincs, mint a kérdés tárgyalására egy újabb közgyűlést kitűzni. Ajánlja november hó 22-ére az új közgyűlés összehívását. Madarass Lipót sajnálatát fejezi ki, hogy nem tudhatta, miszerint e közgyűlésen csak egy újabb közgyűlés összehívásáról van szó, mert különben nem is irta volna alá a közgyűlés összehívására vonatkozó kérvényt. Egyáltalán nem tartja megengedhetőnek, hogy a város bele menjen ebbe a vásárlásba, mert a színház részvénytársulatnak is 5000 frtot jövedelmezést és még sem bírták fentartani, a város annál kevésbé lesz képes jövedelmet kimutatni. De az átalakítás költségei is nagyobb összeget vesznek igénybe, mint a mennyit felvettek e czimre...

Havranek polgármester izgatottan szakítja erre félbe a szónokot s kijelenti, hogy a kérdéshez érdemileg nem enged hozzászólani. Csak az új közgyűlés kitűzéséről lehet szó.

Madarass: Éppen azt akartam megindokolni, hogy nem tűzöm ki tárgyalásra sem a kérdést. (Zajos éljenzés.)

A polgármester erre kijelenti, hogy az új közgyűlést november 22-ikére kintüzi a bizottság. (Felkiáltások: Szavazzunk! szavazzunk!) A polgármester azonban mintha nem is hallaná a felkiáltásokat a közgyűlést bezárja. Nagy izgatottságban tárgyaltak a városi képviselők a közgyűlés bezárta után s mindenkit valóssággal megdöbbentett a polgármester erőszakossága és idegessége. Mikor a polgármester hivatalába visszatért Ráday Lajos dr. a „Székesfehérvár és Vidéke“ felolós szerkesztője azt kiáltotta neki:

— Bravó Abrahámvitz!

A polgármester dühösen, önmagából kikelve fordult vissza Ráday drhoz.

— Igen is tárgyalatni fogok és névszerinti szavazást fogok kérni, hogy lássa az utókor, hogy kik a hazafiak.

A körülállók mosolyogva hallgatták a polgármester heves kitérését és fejcsóválva tűnődtek, hogy vajjon hogyan férközhetett a hazafias érzés Havranekhez, hogy most ebben a kérdésben is hazafiságot lát?

A színház eljétése különben előre látható dolog!

— Elfogott rablógylkos. E hó 5-én Prád József csendőr Mórórt az ujlaki-utczában észrevett egy csavargót, a ki, midőn igazoló írásait akarta kérni, elszaladt. ledobálta magáról ru-

hát, hogy könnyebben tuthasson s egy bottal folytonosan hátrafelé hadonászott, hogy Prád csendőr, a ki szintén utána iramodott ne érhesse el. Ez utóbbinak azonban izmosabb lábai voltak s csakhamar elébe került, elfogta s megkötözve szállította a csendőr-örse. Ott bevalotta, hogy Saepletes Jánosnak hívják s ő lötte agyon folyó évi szeptember 27-én Kuti András a hajmáskéri erdőben. Előbenni tettét nem vállalta el, mely szerint tavaly a somogy megyei Seill községben Adler Józsefet s családját meggyilkolta. Azonnal átszállították a kaposvári csendőr szárnyparancsnoksághoz.

— Becsületes megtaláló! Müller Ferencz székesfejevári polgár keresi most azt a ritkaságot, a kit becsületes megtalálónak hívnak. Arany lánczát és ezüst óráját vesztette el 11-én a palotavárosból jövet. A becsületes megtalálót kéri, adja vissza neki jogos tulajdonát.

— A fekete bürönd titka. Folyó hó 11-én déjtűn két utas szállt fel Martonvásáron a Székesfejevár felé „robogó“ vegyesvonatra. Kospál Márton hitestársával Flück Fanniival. Az ut hosszú és unalmas volt, tehát beszélgetéssel igyekeztek az időt eltölteni. Kospál Márton, ki szerette a politikát s gyűlölte a szociálistákat, különösen mióta az aratók helyett a szél cépelte ki buzáját még kűn a földön, folytonosan szociálista és anarchista merényletek és egyéb gonoszságok elbeszélésével mulattatta feleségét. Legutóbb is egyszerre két merényletől olvasott az újságban. Szomorú állapotok! És minő különböző módokat eszelnek ki azok az emberek gyilkos tervük kivételére? S itt a legaratókosabb részletezéssel irt le egy csomó merényletet s a különféle bombák s pokolygépek szerkezetét, a mely részletesen olvasta azokat a lapokban. Kospálné nagy szörnyülködéssel hallgatta végig. Dinnyés álománál, a mint a kocsi a váltónál oldalra zökkent, egy setét tárgy gurult a lábaik elé. Kis fekete utazó-bürönd volt. Kospál ur arca egy árnyalattal sötétebb lett midőn megpillantotta. Ovatosan fölébe hajolt s hallotta, hogy benne valami óramű ketyeg. Megtapogatta: kemény témből készült tárgy volt benne. „Igen szót határozottan — bizonyára úgy van. Pokoli összeütközés az egész, melynek czélja, hogy az egész vonat levegőbe repüljön s az ártatlan utasok elpusztuljanak. Fanni, folytatá ünnepélyesen, ebben a büröndben pokolygép van!“ Mindketen remegtek. A fekete tábla oldalán e jegy volt olvasható: *J. 2.* Kospál Márton ijedten nértotta elő óráját, bepillantott s elcsapott. „4 óra 25 percz! suttogó rekedten, két percz múlva explodál!“ Nagy izgatottságban nem vették észre, hogy a vonat mindinkább lassabban halad. Kospál felrattotta az ablakot, s teljes erővel hajította ki a veszedelmes szereszmót. A vonat nagy lökésel megállott, ő pedig előre bukott s elterült a padlón. Ekkor hirtelen az ajtó feltárult s valaki bekialtott: „Mi ez? Majdnem agyon dobott valakit! Aljjon fel! be van rugva?“ Orvos! nyögte Kospál. „Ki dobta ki a tászkát?“ ismétlé a durva hang. Erre felezmélt Kospál. „Szent Isten! a pokolygép ott fekszik a Perronon; explodál és szörnyű pusztítást visz véghez!“ kiugrott a kocsi-ból s folyton kiabálva rohant a bürönd felé. A körülállók rémülten ugrottak szét. „Meghalok, de megmentelek titeket!“ harsogá halál-megvetéssel; kezébe vette a tászkát s indult. „Hohó! Hová akar evvel szaladni?“ kiáltá a kalanz s elkapta a táska egyik fülét. „Felrobban!“ hörgé Kospál. Ekkor a jobbról-balról ránkigált táska hirtelen kétfelé szakadt s egész tartalma leest a földre. A körülállók utasok hangos kacagásban törtek ki. Ott hevert a fölöön egy ébresztő óra, melynek üvege összetört, egy bonbonos doboz és néhány női csecsebecse.

— A cigányasszony. Ez is lassanként félemeletes alakja kezd lenni a városnak. Különböző kellemetlenségeket okoznak a polgárságnak, legújabbak özv. Német Istvánnét fosztotta meg egy ügyes cigányasszony 22 frjtától. Ugy történt, hogy Németné kukoriczát adott el a mai hetivásáron s míg az eladott kukorica elszállítására felügyelt, egy cigányasszony sottenkedett körülötte. Később észrevette, hogy

ezen értékben szerződéseiket megkötni nem tudnák, egy újabb értekezletet szándékozik egybehozni, a melyen előadná az arató gépekkel történő aratás munkaszervezésének mintáját, mely értekezletnek tárgya volna a mezőgazdák egyöntetű eljárásának elhatározása.

A szerkesztett munkás-szerződési minta a következő:

Mely egyrészről a munkaadó, X. Y. alólirott munkás-megbízott között az 1893-ik évre a község előjáróság előtt következő feltételek ajatt köttetett:

1. X. Y. munkaadó átadja learatás végett, körülbelül ..... hold őszi, ... hold terményeinek learatását, (hold alatt mindig 1200 □ ölet értve) melynek learatásáért élelmezés nélkül 11-ik, élelmezéssel 12-ik részt nyerik, érteve kint a földön szalma nélkül az aratás és takarodási munka teljes befejezése után.

2. Munkások tartoznak az összes gabonát asztagokba összehordani és összerakni gazdaság auta igával, mely esetben részök összehordásáért szolgálmányt nem teljesítenek, — ha pedig a gabonák összehordása alól a munkások felmentenek, akkor részük behordásáért munkaadó által meghatározott szolgálmánnyal tartoznak. — A munkások tartoznak a tartót tisztán összegereblyélni és a gereblyézést felkötni, kepe soron kívül összerakni, a melyből a rendes rész őket megilleti; — a hol azonban a munkaadó kotrógépeket ad, ott a 17-ik részt kapják. Tartoznak a képeket szélviharok után igazgatni, erős időjárással rendelkezés szerint — szárogatni és ismét jól összerakni.

3. Alólirott munkások kötelezik magukat, — kiállani a munkaadó első rendelkezésére; tehet-égük szerint, tiszta munkát szakadatlanul, becsületesen teljesítenek a munkaadó parancsa szerint. — Arra az esetre, ha a fent megnevezett számban munkára ki nem állának, jogában van a munkaadónak, — még annyi munkást aratásra kiállítani, hogy minden egy-egy pár aratóra 14—17 holdnál több a learatandó területből ne jusson.

4. Azon esetre, ha az összes termés elemi csapás, vagy valami más okból rosz, — akkor holuanként őszi és tavaszi gabona után 3 frtot nyernek élelmezés nélkül, vagy élelmezéssel 2 frt 50 krt, — vagy pedig 30 kilogramm szemes gabonát a learatott gabonanemből és minő-égből élelmezéssel, vagy 44 klgm. szemes gabonát élelmezés nélkül — rész helyett. — Munkát ezen díjazás mellett épen úgy tartoznak teljesíteni, mintha részért dolgoztak volna. — A munka tényleges megkezdése előtt a munkaadó felhívására kijelentik a munkások, hogy a munkabért a szerződésben megállapított fizetési módzatok közül melyik szerint kívánják.

5. Az arató résznek szerűskeri-be hordásáért munkások páronként 1 frt 50 kr, a eséplő átengedése, használása és munkájaért 2 frt 50 kr., az étel és vízhorodó fogatért aratás folyama alatt páronként 2 frt; a kieséplott részük hazaszállításáért egy napi juró utra páronként 2 forintot fizetni tartoznak. Nevezett tartozások szabad választásukra hagyatik, hogy készpénzben fizessék-e, vagy pedig bármilyen takarmány levágása, felgyűjtése, összerakásáért holdjat 2 frt és gyalog napot 50 kr. számítva; esetleg rüpeze learatásáért, felkötése és képvisléseért holdjat 3 frtot számítva leszolgálassák.

6. A-on esetben, ha nem az arató-munkások maguk, hanem más munkások végezik az aratórész elcséplését, akkor tartoznak 100 után 4 részt, cséplő részül kadni a nevezett más munkásoknak.

7. Cséplő-munkások, a munkaadótól, mindabból, amit elcséplenek, cséplésért 100 után 4; vagyis 26-ik részt kapják. Ezért tartoznak a gépül cséplési munkára 22 személy megjeleni és a munkaadó kívánsága szerint mindent rendben elvégezni. Kész hazaszállításáért, külön meghatározott szolgálatot teljesítenek.

8. A munkások tartoznak a munkaadó tengelyt 1/10 részért megkapálni, töltögetni, falyam, megszédni, a szart pedig kapával kivagni, összekötni, csomóba állítani, melynek fele a munkaadó fele pedig a munkás részeül esik; vagy másik módzat szerint csak a szédést 1/10 részért, letorve, megfosztva göréba hordani, — a szart kapával kivagni és kévébe

kötni, csomóba rakni tartoznak. — Ugy szinte a burgonyát és répát 10-ik részért felszedni, kupacza rakni és betakarni tartoznak.

9. Őszi munkák helyes végzésének biztosítására keresetüknek egy részét munkaadó visszatartja.

10. Ha a munkás tengeri földet kap, annak holdja talaj minőség szerint 12—18 forintig számítható, mely értéket az előbbeni kulcs szerint leszolgálja. — Ha a földet munkaadó szántatja, úgy egy holdért 4 gyalog napot szolgál a munkás.

Munkás ha burgonyaföldet kap és ha a földet saját magjával veti el, minden megművelését teljesíti, akkor a termésnek felét kapja, — de ha vetőmagot a munkaadó adja, a munkás minden megművelését teljesíti, akkor a termésből a harmadrészt nyeri. — Itt is a munkaadó által teljesített egy hold föld megszántásáért 4 gyalognapot szolgál a munkás. — Feles burgonya termésül a munkaadó részét is tartozik a munkás behordani, míg ellenben harmados termésül csak a saját részét hordja.

Az engedetlen, hanyag, gondatlan, rendbontó, részeges munkásokou joga leend a

munkaadónak azonnal kiadni, ki helyébe a munkás-megbízott mást állítani tartozik.

12. A munkások az általuk okozott károkról keresetükkel, ingó és ingatlan vagyóknakkal egyetemlegesen felelnek.

Ezen szerződést a község jegyzője felolvasta és a munkásoknak megmagyarázta, saját keze aláírásával és község pecsétjével megerősíti.

— Ajánlom a nagyérdemű közönségnek az alábbi háztartási czikkeim:

Magyar Cognac üvege . . . . . 1:20—4 frtig.
Valódi francia Cognac üvege . . . . . 2:30—6 frtig.
Brazíliai rum literje . . . . . 1 frt 50 kr.
Jamaikai rum literje . . . . . 2 frt 50 kr.
Legfinomabb Jamaikai rum literje 4 frt.
Különféle teák kimérve *úchója* . . . . . 5—15 krig.
Különféle Pezsgők . . . . . 1:20—5 frtig.
Kuba kávé *kilója* . . . . . 1:70, 1:80, 1:90 frtig.
Arany Jáva . . . . . 2 frt 10 kr.
Kuba-Jamaikai kávé *kilója* . . . . . 2 frt 40 kr stb.

Tisztelettel

SECEVÁRY DEZSŐ,
gyógyáru-üzlet tulajdonos.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy

Sz.-Fejérvárott, Nádor-utca 2. sz. Eisenbarth-féle

házban levő rőfös és divatáru üzletemet

Kossuth-utca 18. számú Szelke-féle házba helyezem át.

Ezen okból Nádor-utca 2. szám alatti üzlethelyiségemben nagy mennyiségű és legkitűnőbb minőségű árukat, mint férfi- és női ruhaszövetek, cheviottok, lodenok, flanelok, kasanok, téli kis- és nagy-kendők, czérna- és pique-pargetok, gyolcsok, kanavásznak, ágyterítők, függönyök stb. b. amulatos olcsón, beszerzési áron alul

Végladás

utján adom el.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HENRIK rőfös- és divatáru-kereskedő,
Nádor-utca 2. sz. — Eisenbarth-ház.

Hallatlan olcsó alkalmi vétel!

GROSZ JÓZSEF ÉS FIA

PORCELÁN, ÜVEG, ÉS DISZMŰ RAKTÁRBAN,
SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utca 8. sz.

26 daraból álló miniatűrű legfinomabb karlsbadi ebédő-készlet . . . . . 7 frt 61 30 frtig.
1 teljes mozdny készlet . . . . . 3 50-tól 20 frtig.
1 teljes (6 sz. v.) tavás készlet . . . . . 4 frttől 15 frtig.
1 teljes (6 sz. v.) kavás készlet . . . . . 3 50-tól 15 frtig.

6 személyre teljes boros készlet (finom metszett üveg) tálcával . . . . . 150-tól feljebb
6 személyre való vizes készlet (finom metszett üveg) tálcával . . . . . 180-tól feljebb.

Legfinomabb karlsbadi présselt porcelán tányérok darabja a sikárnek 12 kr, a mélynek 14 kr és desszertnek 10 kr

Asztali és függő lámpák valamint mindennemű zománcozott badog-, vas-és kő-edények gyári áron alul hallatlan olcsó áron adatnak el.

ISMÉTELTÁRUSÍTÓKNAK ÁRENGEDMÉNY.

Alkalmi vételek mindennemű konyhai-, ebédli- és DISZTÁRGYAKBÓL:

Vázak, tükrök, díszes korsók, majolika és terakotta szobrok, kőhíai ezüst és valódi berndorfi alpaka áruk, fa-, badog- és nikkal tálcák, ** ** illatszerek stb. stb. nagyban és kiesinyben kapható.

Legfinomabb kivitelű majolika falitalak 20 krtól feljebb. Különösen szépék és olcsók a milléniumi kiállítás dímborképpel ábrázoló hatásos kiállítású falitalak, melyek nagyméretei daczára párja csak 7 frt.

Pontos kiszolgálás. **Hallatlan olcsó árak.**

NYILT-TÉR. *)

Krondorfi Savanyuviz

EGY MINT ASZTALI VIZ,

DE LEGINKÁBB MINT

Gyógyvíz

tüdő, gyomor és
vizeledény bántalmaknál
sikertel használhatók.

Székesfehérváron kapható:

Kovács Pál és Taubler Béla uraknál.

*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a Szerk.

Pisky Eszter utóda

Székesfehérvár Nádor-utca

Schubert és Schlesinger-féle üzlet felett
az emeleten.

Ajánlja

női- és gyermek-kalapokban
dúsan felszerelt raktárát.

BUTOR

raktáromat, kárpito- és asztalos műhelyeimet május hóban

Kossuth-utca 18.
szám alá helyeztem,
egyszersmind megnagyobbítottam.

Idáig nem létező olcsó árakon
kaphatók:

Háló, Ebédlő, Szalon, Iroda és minden lakosztály berendezések;

Egyes szekrények, és ágyak, magas divánok, ottománok, tukrök, képek, hajlitott székek, asztalok, karnisok, összecusukható fotel, és szekrény ágyak. Lószőr, afrik, és ruganyos madracok méret szerint pontosan készíttetnek.

Közimunkák mondórozása izléses kivitelben.

Tapétázások jótállás mellett.

Rajzokkal és költségvetéssel díjtalanul szolgálok,
IFJ. FÜSTER IMRE
Székesfehérvárott, Kossuth-utca 18. sz.

Számok, körlevelek és árjegyzékek tisztán és csinosan!

ALAPÍTOTT 1871.

ALAPÍTOTT 1871.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)
KÖNYVKÖTÉSZETE

ES LEVÉLBORÍTÓK-GYÁRA

— * SZÉKESFEHÉRVÁROTT. * —

Készít minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előjárók és árvaatyák számára. Szolgabírói hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkesi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bérlok és gazdák számára. Gyógyszertártulajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:

IRÓPAPIROK, LEVÉLBORÍTÉKOK és LEVÉLPAPIROKBÓL

neuhármint

IRODAI SZEREKBŐL:

tinták, írónok, valódi acél- és rozsdátlan tollfejek, pes-írászkók s több efféleköl jutogós árak mellett!

Meghívó, bejelentő, cím- és lakozási-jegyek díszesen!

STEININGER SÁNDOR Parti divat vászon üzlete

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-utca 19. sz. Tejes-köz sarkán.

Az őszi- és téli időnyre remekül felszerelt női divat, kész női felöltő és vászon üzletben

szerecsés parti (alkalmi) vételek

folytat azon helyzetben vagyok, hogy olyan jutányos olcsó árakért tudok kitűnő jó minőségű és divatos áruval szolgálni, hogy áram tekintetében legyőztem a fővárosi összes kereskedőket

Saját jól felfogott érdekében ajánlom meggyőződést szerezni és bevásárlásaival megszerencsésítenni.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR,
Székesfehérvár Nádor-utca,
Pollák cipész áttelében.

	Ezért	Most
	ft kr	ft kr
1 mtr jó mosó parget	30	18
1 mtr széles s intartó parget	55	30
1 mtr dupla széles sch-wiott	50	22
1 vég 30 rüös schiffon	7.80	4.50
1 vég 30 rüös c-erna Canavász	7.50	3.30
1 vég 32 rüös vászon	7.50	3.30
1 vég Steinger Crvas	9.50	3.80
1 vég 54 rüös Rum'urgi	25.-	8.50
1 pár tunis szövét üggyöny	3.60	1.50
1 dtz. zsebkendő szep	3.-	1.20
1 drb 3 méteres plaid kendő	7.-	2.20
1 vég korona kanavász	9.50	4.50
1 garnitúr ággyertő abros	12.-	6.50

és más e szakmához tartozó cikkek óriási választék rendkívül olcsó árért.

Nagy forgalom, keves haszon!

Csak esekély

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE

kaphatók!

Legújabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

Kész férfi- és gyermekruhák

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó cikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékbán.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegekben. —

LÖWY ADOLF

SZ.-FEHÉRVÁR.

(Felmayer mellett.)

Legujabb remek kézimunkák
kézi munkákhoz különféle anyagok,
ágy-, asztalneműek- és vászon-árak,
készen vett-, női- és gyermek jó minőségű
FEHÉRNEMŰEK
jutányos áron szereshetők be
GERENDAI GYULA
vászon-, fehérenemű és kézimunka kereskedője,
Székesfejervárott Kossuth-utca sarok.

Kézimunkák vidékre választásra küldetnek.
LEGJOBB GLACZÉ KEZTYÜK.

SELYEM ESERNYŐK
DIVATOS NYAKKENDŐK

KÖHÖGÉS,
rekedség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a **RÉTHY-féle**
pemetefü-czukorka,
mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden
gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr., 5 dobozzal 1 frt
50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA
gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz
fenekén aláírásom látható.

Réthy Béla

RODE IMRE
Uri és női divatüzlete Székesfejervárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b.
figyelmét bátorodom felhívni az alant
felsorolt árakra, melyek új üzletemben
nagy választékban legjobb minőségben
olcsó árakon szereshetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:
férfi kemény kalap fekete 2-- 3-- 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3--
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3--
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 161 1-50

Férfi sifon ing:
sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2--
szög, elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
hímzett " gallér nélkül 1-80 2-- 2-40
batiszt " gallér nélkül -- 2-20
selyem " gallér nélkül -- 2-20 3--
férfi gallér fehér és színes 12 db 2 3--
férfi készülő fehér és színes 12 pár 4 1--
Creton gy. ing gallérral --90 1-20 --
sifon gallér nélkül 1-- 1-20
férfi lábra való köpper --80 1-- 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:
fél vászon színes széllel 1-20 1-50 1-80
czésna vászon színes széllel 2-40 3-- 3-60
fehér vászon és batiszt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő --90 1-- 1-20
férfi Clott esernyő 1-- 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2-- 2-20

Reklam nyakkendők:
Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-50

**Bőrkezttyük, elismert legjobb
gyártmányu**
férfi- és női- minden létező színek-
ben párja **1-20** frt.

Nagy választék férfi, női és gyer-
mek-harisnyákban, továbbá válfűzők,
csipkék, szallagok, kötő és horguló
pamutok, csipke függönyök és min-
den e szakmába vágó rövidáru cik-
kekben.

MÁZOLÓ
és **faszinfestő** műhelyemet a Kossuth-utca 2. számú házból Jókai-utca 20.
szám alá helyeztem át. A midőn erről a nagydemű közönséget értesitem kérem
további kegyes partfogásukat.

GERLITS JÓZSEF,
mázoló mester.

„KEGYELET“
az »Első hazai cs. és kir. szab. érczkoporsó-gyár« temetkezési vállalata,
Sz.-Fejérvár, Kossuth-utca Dieterich-féle ház.

Van szerencsém szíves tudomásul hozni, hogy
„KEGYELET“ cím alatt
egy a jelenkor minden igényeinek megfelelő

TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT
rendeztem be, hol is úgy a helybeli mint a vidéki tisztelt gyászoló kö-
zönségnek minden e szakmába vágó cikketek **gyári áron**
bocsájtok rendelkezésére.

Raktáron tartok a legegyszerűbb fakoporsóktól a legdiszesebb
érczkoporsókig mindenféle árban. — Továbbá szemfedeleket, lepedőket,
párnákat, szóval teljes berendezést a temetkezéshez szükséges kellekekből.
Nagy raktárt tartok legszebb kivitelű művirág, érc és örökzöld koszorúkból.

Elvállalok egy helyben mint vidéken teljes temetések rende-
zését, kápolnák, szobák behuzását stb

Rendkívüli olcsó árban bocsájtom a gyászoló családok rendelkezésére
egy helyben mint vidéken saját dísz gyászkocsijaimat, (halottas kocsi) és
pedig a következő árakon:

Egy díszes 8 oszlopos fekete ezüstös gyászkocsi helyben 2 lóval **4** frt,
Egy díszes kék ezüstös gyermek gyászkocsi helyben **3** frt.

Továbbá rendelkezésére áll még a gyászoló családoknak egy igen díszes
üveges fekete ezüstös gyászkocsi és igen díszes fehér aranyozott üveges
gyermek gyászkocsi a megfelelő testőrség és kapussal. — Hulla szál-
lítását az ország és külföld minden irányában elvállalom.

Magamat a t. gyászoló családok szolgálataiba felajánlva maradok kiváló tisztelettel

GEBAUER KÁROLY,
az »Első hazai cs. és kir. szab. érczkoporsó-gyár« tulajdonosa.